

послуг, можливість здійснювати комерційну діяльність без створення окремого підприємства, прийнята стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. Проте є ще низка проблем, які вимагають вирішення, як от триваліша і складніша процедура реєстрації порівняно з іншими юридичними особами; непрозора процедура закупівель;

4. Ринок покупців некомерційних продуктів суб'єктів сектору не стимулює надавачів покращувати свої послуги. Найбільш значною групою клієнтів для вітчизняних НУО є молодь, діти, члени організації, все населення та інші НУО. Протягом 10 років основні групи клієнтів суттєво не змінилися.

УДК 519.86

Л.В. Галаєва

Національний університет біоресурсів і природокористування України

**МОДЕЛЬ СПІВВІДНОШЕННЯ СТРАХОВОГО ТАРИФУ ТА
ЙМОВІРНОСТІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ**

Galaieva L.

**MODEL OF THE RATIO OF INSURANCE RATES AND THE
PROBABILITY OF INSURANCE CLAIMS**

Завдання страхування аграрного ризику є дискусійним і, на сьогоднішній день, особливо актуальним. Аграрний сектор економіки підвладний багатьом видам ризику, що обумовлено, в першу чергу, особливостями сільськогосподарського виробництва. Високий ступінь невизначеності, притаманний аграрному виробництву, робить страхування ризиків необхідною складовою процесу організації функціонування конкурентоспроможного підприємства.

Коректно визначати суму страхового платежу, зважаючи на те, що страхування для страхової компанії являє собою вид бізнесу, метою якого, як і для будь-якого іншого бізнесу, є отримання прибутку – важливе завдання сьогоднішнього дня.

Умовою не збитковості страхового бізнесу є перевищення страхового тарифу над величиною ймовірності страхового випадку.

Умови прибутковості страхового бізнесу на рівні математичного сподівання (при умові одного виду страхування) [1,3]:

$$p \sum_{i=1}^n S_i + V_0 < q \sum_{i=1}^n S_i, \quad (1)$$

де S – вартість вантажу; p – ймовірність страхового випадку, q – величина страхового тарифу; n – кількість клієнтів, кожний з яких застрахував ризик на суму S_i .

Позначимо величину надходжень від страхових внесків :

$$V_n = q \times \sum_{i=1}^n S_i.$$

Очікувану величину збитків :

$$V_3 = p \times \sum_{i=1}^n S_i + V_0,$$

де V_0 – витрати страхової компанії, які не пов’язані з виплатою страхових сум.

Для існування страхової компанії на рівні $1 - \alpha$ довірчої ймовірності необхідно додати до лівої частини (1) величину VaR . Отже формулу (1) перепишемо у вигляді:

$$qS \geq pS + V_0 + VaR_{1-\alpha}, \quad (2)$$

У свою чергу $VaR_{1-\alpha} = x_{1-\alpha} \cdot \sigma$. Звідси посилену умову прибутковості (на рівні довірчої ймовірності $1 - \alpha$) можна подати у вигляді:

$$q \cdot S \geq pS + V_0 + x_{1-\alpha} \sqrt{p(1-p)} \cdot \frac{S}{\sqrt{n}}. \quad (3)$$

Яка трансформується до наступного виразу:

$$q \geq p + \frac{V_0}{S} + \frac{x_{1-\alpha} \sqrt{p(1-p)}}{\sqrt{n}}. \quad (4)$$

Цей вираз містить відношення витрат страхової компанії до суми прийнятих ризиків. [2]

Більш практично значимим є визначення величини страхового тарифу через відношення витрат страхової компанії, що не пов’язано з виплатою страхових компенсацій, до суми страхових внесків:

$$q \geq \frac{p}{1 - \frac{V_0}{V}} + \frac{x_{1-\alpha} \sqrt{p(1-p)}}{\left(1 - \frac{V_0}{V}\right) \sqrt{n}}, \quad (5)$$

де $V = q \cdot S$.

Отже, розвиток страхового бізнесу та розповсюдження страхування на всі види економічної активності та життєдіяльності громадян – важлива задача найближчих років, проте треба зважати на те, що в умовах конкуренції кількість клієнтів страхової компанії суттєво залежить від рівня страхових тарифів.

Література:

1. Мак.Т. Математика ризикового страхування / Пер. с нем. – М.:ЗАО “Олимп-Бизнес”, 2005. – 432с.
2. Скрипник А.В. Економічний ризик та ризик в оподаткуванні: Навчальний посібник. – Ірпінь: Національна академія ДПС України. – 2007. – 112с.

3. Ширяев А.Н. Основы стохастической финансовой экономики. – М.: Фазис. – 1998. – Т. 1. – С. 8 – 10.

УДК 336.276

Р.В. Гринчуцький

Національний університет водного господарства та природокористування

МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ:

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

R.V. Grynchytzky

**MANAGEMENT MODEL OF PUBLIC DEBT: THE EUROPEAN
EXPERIENCE**

Складнощі на шляху фінансової стабілізації та економічного зростання України значною мірою зумовлені дефіцитом фінансових ресурсів. Одним із інструментів пом'якшення фінансових проблем та пожевлення економічної кон'юнктури в країні є зовнішні запозичення.

Постійне зростання обсягів запозичень характерне не лише для країн, що розвиваються, а і для розвинених країн. Саме промислово розвинені країни виступають найбільшими кредиторами світової економіки й водночас мають найбільші обсяги державних боргів у абсолютному і відносному виразі. Значна кількість розвинутих країн, зокрема Японія, Італія, Греція мають державний борг, який за обсягами перевищує ВВП. В той же час частка державного боргу у ВВП деяких країн із перехідною економікою на кінець 2012 року становила Польщі — 52,7 %, Словенії — 50%, Чехії — 45,9 % [1].

У розвинутих зарубіжних країнах не існує єдиного підходу до управління державним боргом. Виокремлюють три основні моделі інституційного забезпечення такого управління:

- агентська. Модель використовується в Австрії, Бельгії, Великобританії, Греції, Ірландії, Латвії, Нідерландах, Німеччині, Польщі, Португалії, Словаччині, Фінляндії, Франції;
- урядова. Використовується в Естонії, Італії, Іспанії, Литві, Люксембурзі, Словенії. Така модель функціонує і в Україні;
- банківська. Країни-користувачі: Кіпр, Данія, Мальта [2].

Найбільш розповсюдженою серед розвинутих країн є агентська модель управління державним боргом. Її використовують в більшості країн — членів Європейського Союзу. В різних країнах сфера повноважень агентств досить відрізняється. У своїй більшості агентства підпорядковуються міністерству фінансів (казначейству) і покликані виконувати від його імені та за його дорученням операції з випуску, обслуговування та погашення державних